

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Tant Bruns Födelsedag

♥ Bilderbok av Elsa Beskow ★

Allmänna Sektionen

Fol
1033

Plant

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

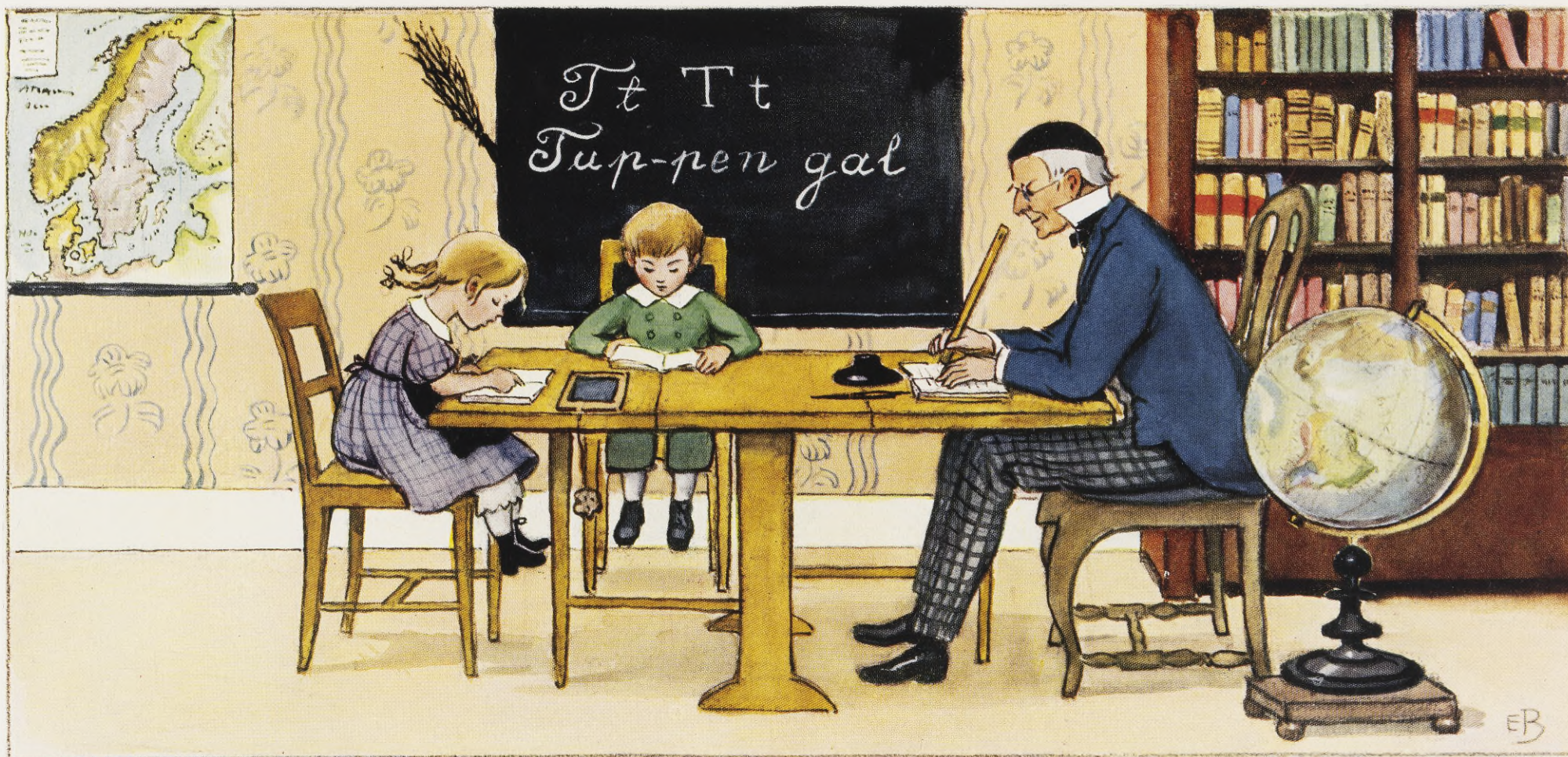
Tant Bruns Födelsedag

Bilderbok av Elsa Beskow

ÅHLÉN & ÅKERLUNDS FÖRLAG · STOCKHOLM

Du har ju läst sagan om Tant Grön, Tant Brun och tant Gredelin och om hur Petter och Lotta och Esmeralda kom att stanna hos dem? Då tycker du kanske, att du redan vet precis hur de ha det och att du inte behöver höra mer om dem, men jag tror ändå, att jag måste berätta för dig hur lustigt det gick till en gång, när de skulle fira Tant Bruns födelsedag.

Du kommer kanske ihåg, att Petter och Lotta fick gå i skola hos Farbror Blå, som bodde tvärs över gatan? Farbror Blå var inte alls så sträng mot Petter och Lotta, som han var mot de stygga barnen, som ville stjäla Tant Gröns päron, men han var väldigt noga med att de skulle kunna sina läxor ordentligt och räkna sina tal rätt och skriva bokstäverna riktigt. Och slarvade de med de sakerna, så hände nog ibland, att de fick ett nyp i örat eller fick stå

i skamvrån en stund. Och där var de mycket generade att stå, särskilt för lilla Pricks skull, för han kom alltid och hämtade dem från skolan kl. 1 och stod då någon av dem i skamvrån, så satte sig lilla Prick mitt emot och såg så allvarligt förebrående ut, att de knappt visste vart de skulle titta.

Men det där riset, som var uppsatt bakom svarta tavlan, kom aldrig till användning, det satt där mera som prydnad, för det hörde alltid till skolorna den tiden.

Och när barnen varit riktigt duktiga så brukade tuppen i a-b-c-boken värpa något gott åt dem, ibland en karamell, ibland en kaka eller en slant. Det brukades också den tiden, och det var ju också mycket roligt. Men det som var nästan allra roligast var att ha geografi eller historia för Farbror Blå. För Farbror Blå hade en stor jordglob, som de brukade resa på med pekpinnen, och han berättade hur det såg ut överallt, och så låtsades de, att de bodde i de där olika länderna, och ibland var de indianer och ibland negrer eller något annat roligt. Fast när de lekte, att de var indianer och Farbror Blå var blekansikte och de skulle skalpera honom, så väsnades lilla Prick så förskräckligt, så de kunde inte fortsätta.

Men en gång, när de hade historielektion, och Farbror Blå var Karl den XII och Petter och Lotta var hans bussar, och de red omkring på käppar och lekte slaget vid Narva, så kom rätt som det var prosten på besök. Och Farbror Blå skyndade sig att ta av sig Karl den XII-hatten och ställde sin häst vid väggen och sa till barnen med vanlig sträng skolmagister-röst att de

hade lov från skolan och kunde gå hem. Men prostens satte sig ned och skrattade, så han blev alldeles röd i ansiktet, och det var nog för att han inte alls *förstod* att de hade lektion om slaget vid Narva, tänkte Petter och Lotta. Sedan den dagen stängde de i alla fall alltid dörren, när de hade historielektion.

När Petter och Lotta hade varit hos tanterna litet över ett år, så sa Farbror Blå en dag till dem, att det snart var Tant Bruns födelsedag och att de måste tänka ut ett riktigt bra sätt att fira henne, och det var Petter och Lotta genast med om.

Och Farbror Blå hittade på, att de skulle klä ut sig till våren och sommaren och hösten. Lotta, som var yngst, skulle vara våren och Petter sommaren och Farbror Blå hösten. Och farbror Blås hushållerska, jungfru Beata, sydde så vackra dräkter åt Petter och Lotta och gjorde kransar av pappersblommor åt dem att ha på huvudet och vingar av ljusblått silkespapper.

Och så skrev Farbror Blå verser, som de skulle lära sig utantill.

Så här lät Lottas vers:

»Den sälla lyckliga barndomstiden
ack huru hastigt den är förliden!
Dock, tröst mitt hjärta, min vän än har
en vårens ängel i hjärtat kvar.»

Och så här var Petters:

»Sommartid med lust och gamman
då hjärta knyts med hjärta samman,
den flyger och en dag sin kos.
Dock ger jag här min sista ros
till dig, som än i höstens dar
har rosor i ditt sinne kvar.»

Och Lotta lärde sig sin vers ganska fort, fast hon tyckte att »tröst mitt hjärta» var svårt.

Men Petter han knogade och knogade med att lära sig sin vers, och alltid läste han den galet i alla fall, så att Farbror Blå blev så förargad på honom. Och en dag, när jungfru Beata fått dräkterna färdiga och de skulle repetera, så läste Petter: »Då flyger ock en dag en ko» i stället för »den flyger och en dag sin kos». Och då blev Farbror Blå så förtretad, så han tog Petter i örat, och det hade nog aldrig gått riktigt väl för Petter, om inte Lotta börjat gråta och sagt, att det här inte alls var något roligt sätt att fira Tant Bruns födelsedag på.

Då släppte farbror Blå Petter och sa att barnen fick lov och kunde gå hem. Och så tog han sig en lång promenad för att tänka på saken. Och nästa dag sa han till Petter, att så snart

barnen kunde sina verser som ett rinnande vatten, så skulle de gå tillsammans långt utanför stan och ha geografielektion om Grönland och göra sig en snöhydda att bo i. Och Petter han rabblade sin vers i ett, i ett, så att tanterna sa: »Det är allt bra svårt för barnen med de långa katekesläxorna!» För tanterna hörde ju inte alls vad Petter sa.

Och nästa dag kunde Petter sin vers alldeles, och då gjorde de sig en snöhydda borta i skogen och lekte eskimåer och hade så förfärligt roligt. Och Prick var deras hund och drog deras kajak och han skuttade och gick på och var lika inne i leken som de andra.

Men Farbror Blå fick snuva efter, och tanterna blev så till sig, när barnen kom hem så våta, så de lade dem till sängs och gav dem hett fläderte. Och lilla Prick fick en tjock maggördel på sig. Och tanterna sa, att de inte kunde förstå, hur Farbror Blå kunde vara så oförståndig att gå ut i sådant snöväder med barnen. Men Petter och Lotta berättade inte alls vad de

hade gjort, för alltsammans hängde ju ihop med den där hemligheten till Tant Bruns födelsedag.

Och Farbror Blå funderade så mycket på hur han bäst skulle klä ut sig. Och en natt låg han vaken, och då kom han att tänka på, att han kanske kunde ta ett lakan och drapera sig med, så det såg ut som en grekisk dräkt. Och så steg han upp och gick ut i salen, där det stod ett spegelbord med en stor spegel, och så draperade han sig i lakanet och gick fram och tillbaka och läste sina verser högt för att lära sig dem utantill.

Men jungfru Beata hörde, att någon gick därute i salen, för hon hade inte heller somnat, och hon tog ett ljus och gick ut i salen för att se vad som stod på. Men så fort Farbror Blå hörde, att hon tog i låsvredet, så blåste han ut sitt ljus och ställde sig i en vrå, för han ville inte alls att jungfru Beata skulle se honom så där klädd.

Men när hon såg en lång vit skepnad stå där alldeles stilla, så trodde hon, att han var ett spöke och gav sig till att skrika och tappa ljuset, och så rusade hon in till sig. Och Farbror Blå smög sig in i sin kammare och låtsade om ingenting.

Och nästa dag berättade jungfru Beata för alla människor i stan om det rysliga spöket hon sett. Och det var bra dumt av Beata för hon borde väl veta att det inte alls finns några spöken i verkligheten. Och Farbror Blå vågade inte tala om att det var han, för då skulle ju alla människor i stan genast få reda på hans hemlighet. Därför fick hans hus heta spöket huset alltsedan den dagen.

Men Farbror Blå bestämde sig för att i stället drapera sig med den röda bordduken, för som ett spöke ville han ju inte se ut på Tant Bruns födelsedag.

Under tiden gick Tant Grön och Tant Gredelin och funderade på vad de skulle ge Tant Brun, och de hittade på, att Tant Gredelin skulle köpa en ny hatt åt henne, för den gamla bruna vinterhatten var allt bra sjaskig nu, och Tant Grön skulle beställa en liten knypplad krage att ha till kaméebroschen i den bruna sidenklänningen, som var Tant Bruns gåbortklänning.

Och Tant Gredelin gick till mamsell Agata Blomgren, som hade modeaffär, och rådgjorde med henne om Tant Bruns nya hatt. Och de kom överens om, att Tant Gredelin borde sätta på sig Tant Bruns klänning och schal, när hon provade hatten, så att hon kunde vara riktigt säker på, att hatten passade Tant Brun.

Och Tant Grön gick till Fröknarna Appelqvist, som knypplade så fina spetskragar, och de sa, att det var nödvändigt, att de fick prova kragen på Tant Bruns sidenklänning, så att de kunde vara säkra på, att den passade i halsen. Och Tant Grön lovade komma med klänningen en kväll.

Och så gick Tant Grön och Tant Gredelin och vaktade på ett tillfälle att låna Tant Bruns kläder, utan att hon märkte något, men det var alldeles omöjligt för dem, ty Tant Brun var tidigast uppe och senast i säng av dem alla tre.

Men en dag, en vecka före födelsedagen, så sa Tant Brun, att hon kände sig litet förkyld och att det var bra förargligt, eftersom de skulle bort på kafferep på eftermiddagen. Då skyndade Tant Grön och Tant Gredelin sig att säga, att hon genast måste till sängs och dricka något varmt, och de tvingade henne i säng och pysslade om henne på alla möjliga sätt och passade

på att ta hennes kläder, utan att hon märkte det. Och de sa till Tant Brun, att de bara skulle stanna en stund på kafferepet och komma mycket snart tillbaka till henne och att hon skulle ligga stilla och sova, medan de var borta.

Och så klädde de sig i Tant Bruns klänningar och gick åt var sitt håll och var så glada över sitt knep.

Men Tant Brun kände sig inte alls sjuk, så hon fick en sådan lust att stiga upp, då tanterna gått. Och när hon stigit upp kunde hon inte alls hitta sin klänning, fast hon letade över allt i rummet. Och när hon tittade i klädsåpet, så var hennes sidenklänning också borta, och när hon tittade på byrån, så var hennes vackra kaméebrosch försvunnen ur toilettasken, och då blev tant Brun så förskräckt, att hon måste sätta sig på en stol.

Och just då kom Farbror Blå för att hälsa på, och han knackade på Tant Bruns dörr, men hon sa, att han inte alls fick komma in förrän han räckt henne genom dörren hennes bruna schal, som låg på en stol i förstugan. Men Farbror Blå kunde inte alls hitta hennes schal och inte hennes kappa heller.

Och då kom Farbror Blå att tänka på, att det fanns en tjuv, som kallades Lasse-Maja, som brukade stjäla så mycket den tiden. Och det sa han till Tant Brun genom nyckelhålet, och hon blev ännu mer förskräckt. Och Farbror Blå gick efter Tant Gredelins schal, och den svepte Tant Brun om sig, och så gick de ut i köket, där Petter och Lotta satt och läste över sina läxor.

Och så tog Tant Brun ett ljus och Farbror Blå sin käpp och Petter och Lotta var sin eldgaffel, och så gick de för att leta reda på tjuven, ifall han gömt sig någonstans. Och Prick gick med och morrade. Men de hittade ingen tjuv, och inte kunde de heller se att något annat var stulet.

Då förstod Farbror Blå, att Lasse-Maja hade tagit Tant Bruns kläder för att klä ut sig i dem och sedan oförmärkt komma in i huset och stjäla hur mycket han ville. Och Farbror Blå gick och sökte upp polisen för att tala om vad som hänt. Och polisen sa, att han sett Tant Brun för en stund sen gå nerför gatan. Han kände igen både hatten och schalen och klänningen, fast han tyckte hon såg mycket magrare ut än vanligt. Och både polisen och Farbror Blå förstod genast, att det måste ha varit tjuven, för Tant Brun hade ju hela tiden legat hemma i sängen.

Och som de stod och resonerade om saken, så kom postmästaren, och han berättade, att han sett ett fruntimmer för en stund sedan, som han först trodde var Tant Grön, men hon gick så fort och hade paraplyet uppslaget, så han kunde inte se hennes ansikte. Och det märkvärdiga var att hon hade *brun* klänning. Aldrig någonsin gick väl Tant Grön i *brun* klänning?

Då förstod de alla tre, att det måste vara *två* tjuvar, och de räknade ut, att tjuvarna nog skulle komma tillbaka för att stjäla, så fort det blev skumt. Och så ställde polisen och postmästaren sig att vakta vid den övre sidan av gatan och Farbror Blå vid den nedre tillsammans med lille Prick och Petter och Lotta. Och Farbror Blå hittade på, att de skulle hålla ett snöre spänt över gatan, så att tjuven skulle ramla framstupa, så bleve det lättare för Farbror Blå att ta honom i kragen.

EB

Och Tant Gredelin kom så glad trippande hem med Tant Bruns födelsedagshatt i en ask. Men rätt som det var rusade en karl från var sida över henne, och då blev hon så rädd, att hon svimmade. Och polisen och postmästarn blev så snopna, när de såg, att det inte var Lasse-Maja.

Och Tant Grön kom lika glad hem med den lilla knypplade kragen i ett paket, och hon ramlade pladask över snöret. Men hon blev så förtretad, att hon genast kom på fötter igen och tog sitt paraply till vapen mot Farbror Blå, som rusade fram för att gripa henne. Och hon slog till hans käpp, så att den flög lång väg. Och just då fick hon se, att han var farbror Blå och blev förfärligt förvånad, och han blev lika förvånad, då han fick se att hon var Tant Grön.

Och om inte Prick hade skällt så förskräckligt, så hade det gått fortare för dem att förklara för varandra hur alltsammans var, men till slut förstod de det båda två, och då gick de

tillbaka till huset, men där mötte de polisen och postmästarn, som bar på Tant Gredelin. Och de bar in henne i köket och det dröjde en lång stund, innan hon vaknade till sans och innan polisen och postmästarn och Tant Gredelin också förstodo hur alltsammans hängde ihop.

Men Tant Brun satt därinne i sitt rum i förfärligt stor spänning, om de fått fast Lasse-Maja eller inte. Och om en stund kom Tant Grön och Tant Gredelin in till henne och hade med sig hennes klänningar och sa, att de bara hade velat laga den litet åt henne, för de hade sluppit upp i sömnen. Och Farbror Blå ropade genom nyckelhålet, att hon inte skulle vara orolig längre, för han och polisen och postmästarn hade klarat upp hela tjuvhistorien.

Men Tant Brun var så nyfiken, så hon kunde spricka, och hon hade rakt inte givit sig till tåls, om inte Lotta viskat till henne, att alltsammans var en *väldigt* stor hemlighet, som hon skulle få veta på sin födelsedag.

Och så kom då äntligen Tant Bruns födelsedag, och den blev så lyckad som någonsin en födelsedag kan bli. Lotta hade virkat en grytlapp åt Tant Brun, alldeles i hemlighet, och Petter hade gjort en kakspade, och tänk att Tant Brun blev nästan allra gladast över deras presenter!

Och utklädningen och verserna gick så väldigt bra. Farbror Blå hade beställt en fruktkorg hos sockerbagaren, och frukterna var av bara marzipan, fast de såg alldeles naturliga ut. Och den korgen räckte Farbror Blå till Tant Brun just som han läste sin sista vers, som lät så här:

»I höstens tid blir grödan gull
och frukten står av sötma full,
så tag då höstens frukter mot,
som här jag lägger för din fot.»

Men just då ramlade några av marzipanfrukterna ner på täcket, därför att Petter och Lotta inte orkade stå stilla längre på ett ben, som de skulle göra för att se ut som änglar, utan de vickade till, och Lotta kom emot Farbror Blå. Men det var det enda lilla missödet, annars gick allt så bra.

Och medan Tant Brun satt och drack kaffe på sängen hördes musik från gatan. Det var polisen och postmästarn och sockerbagarn, som spelade »Dåne liksom åskan bröder», och det lät riktigt vackert, för de brukade öva sig spela den om söndagskvällarna.

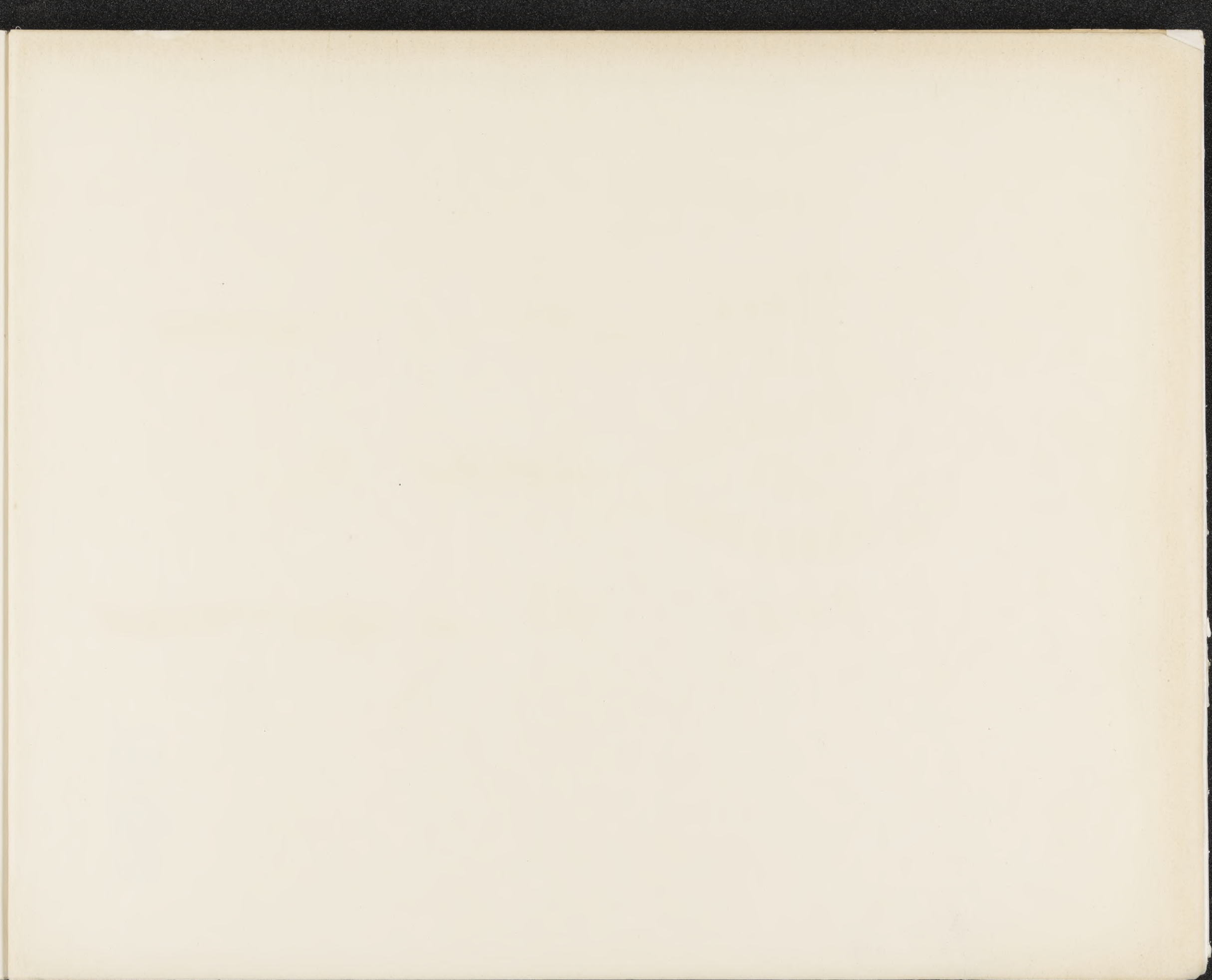
Så nog var det en lyckad födelsedagsfirning, man kan då inte säga annat.

Slut

Nordiska Boktryckeriet
Stockholm
1925

GÖTEBORGS UNIVERSITETS BIBLIOTEK

1001877666

På
**ÅHLÉN & ÅKERLUNDS
FÖRLAG**

har förut utkommit av

ELSA BESKOW:

Bilderböcker:

Borgmästar Munte. Bilderbok med 12 färgplanscher och teckningar i svart samt visor tonsatta av *Alice Tegnér*.

Lillebrors segelfärd. Bilderbok med 16 färgplanscher och en musikbilaga av *Alice Tegnér*.

Lasse Liten i trädgården. Bilderbok med 10 färgplanscher.

Tant Grön, Tant Brun och Tant Gredelin. Saga med många teckningar i svart och 14 färgplanscher.

Tomtebobarnen. Bilderbok med 16 svartteckningar och 15 färgplanscher.

Sagor och berättelser:

Farmors Lapptäcke. Berättelser med 12 teckningar.

Bubblemuck och andra sagor. Med 3 färgplanscher och 14 bilder.

Muntergök. Sagobok med 6 sagor och 17 teckningar.

Elsa Beskow och Anna Warburg:

Vad skall vi göra? En bok för stora och små barn. En serie sysselsättningar med talrika illustrationer.

PRIS KR. 4:25.

STOCKHOLM
ÅHLÉN & ÅKERLUNDS FÖRLAG